Rok II. Tarnowskie Góry, dnia 30 sierpnia 1931 r. Nr. 61.

NOWINY

Przedpłata miesięczna z dostawą do domu 1,50 zł.
Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Admin. Tarn. Góry — Tel. 1034
Wychodzi w każdą środę i sobotę.

Reklamy: 0,20 zł za 1 łamowy wiersz mm
Ogłoszenia według umowy.

Bez Polski Francja nie podpisze żadnego układu z Sowietami.

Paryż. We środę zakomunikowało tutejsze ministerstwo spraw zagranicznych oficjalnie prasie francuskiej notę następującej treści:

„Niektóre pisma podały ostatnio wiadomość, według której rzekomo nie miały dotąd miejsca żadne rokowania między Polską a Unją Sowiecką w sprawie ewentualnego zawarcia paktu nieagresji.

Jesteśmy w stanie stwierdzić, że wiadomość ta nie jest ścisła.

W październiku 1930 r. Polska otrzymała propozycję ze strony sowieckiej, zmierzającą do zawarcia paktu o nieagresji. W ciągu grudnia rząd polski zaznaczył, że zasadniczo jest gotów zbadać przychylnie propozycję rządu moskiewskiego, zaś w dniu 12 lutego 1931 r. polski min. spraw zagr. p. Zaleski złożył oświadczenie w tym sensie w komisji zagranicznej Senatu polskiego.

Rząd francuski rozpoczął więc w kwietniu 1931 r. po uzyskaniu pewności, że od szeregu miesięcy istniały już rokowania między Warszawą a Moskwą, badania ze swej strony w związku z negocjacjami handlowemi nad propozycją paktu zawarcia nieagresji, którą przedkładano już rządowi francuskiemu kilkakrotnie ze strony sowieckiej.

Ostatnie informacje, otrzymane z Warszawy, wskazują, że rozmowy między Polską a Sowietami, dotyczące zawarcia paktu, a chwilowo wstrzymane, będą w najbliższym czasie znowu podjęte w Moskwie".

Większość prasy paryskiej, podając tekst powyższego oficjalnego oświadczenia francuskiego, zaopatruje go w komentarze w duchu ścisłej łączności między Francją a Polską i wyraża nadzieję, że o ile Rosja nie zawrze układu z Polską w sprawie paktu o nieagresji, to Francja również żadnego takiego układu ze swej strony niezaparafuje, ani nie podpisze.

Mussolini u Papieża?

Paryż. Dzisiejszy „Paris Soir" podaje sensacyjną wiadomość o ugodzie, jaka miała nastąpić między Mussolinim i papieżem.

Według wiadomości pisma paryskiego, Mussolini miał cofnąć się i został przyjęty przez papieża w Watykanie.

Umowa lateraneńska między papieżem miałaby zostać bardziej przystosowaną do obecnych potrzeb, przyczem z początkiem roku szkolnego i akademickiego dla studentów, należących do Akcji Katolickiej, danaby była możność podjęcia przez nich dotychczasowej pracy.

Wilkins nie zrezygnował z podróży do bieguna.

Oslo. Z Tromsoe donoszą, że Wilkins pomimo wszystko nie zrezygnował z zamiaru podróży do bieguna północnego. Zamierza on po nastaniu lepszych warunków atmosferycznych przedsięwziąć nową wyprawę na swej łodzi podwodnej.

—o—

Przed generalną ofenzywą antyrepublikańską w Hiszpanji.

Madryt. Na środowem posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego doszło do ostrej wymiany zdań pomiędzy deputowanymi katolickimi a ministrem spraw wewnętrznych z powodu zawieszenia 12 pism katolickich w prowincjach północnych, których redakcje zwróciły się do międzynarodowego biura prasowego w Genewie z prośbą o interwencję.

W kołach politycznych panuje przekonanie, że zwalczanie katolików przez rząd republikański jest o wiele bardz ej niebezpieczne, aniżeli strajki i zaburzenia elementów lewicowo-radykalnych.

Według wszelkich danych, Hiszpanja znajduje się obecnie w przededniu generalnej ofenzywy wszystkich przeciwników republiki.

Przeciwko orzeczeniu Komisji Arbitrażowej na Śląsku
Uchwała Kongresu Radców Załogowych Hut Górnośląskich.

We wtorek odbył się w Katowicach Kongres radców załogowych ze wszystkich hut żelaza na Górnym Śląsku.

W obecności 78 delegatów sekretarze związkowi składali sprawozdania z sytuacji, wytworzonej przez orzeczenie Komisji Arbitrażowej obniżające płace o 10 do 18%.

Nastrój na Kongresie był bardzo podniecony co ujawniło się zwłaszcza w dyskusji.

Wszyscy opowiedzieli się kategorycznie przeciwko decyzji Komisji Arbitrażowej.

Postawiono wniosek natychmiastowego przygotowania strajku.

Wniosek ten zyskał 30 głosów przeciwko 18, przy 16 białych kartkach.

Opowiedzieli się przeciwko niemu przedstawiciele związków niesocjalistycznych. Przewodniczący p. Pietrzak (NPR.) oświadczył, że wniosek jest odrzucony, gdyż „nie uzyskał absolutnej większości."

Na Kongresie wybrano delegację, celem interwencji u Komisarza Demobilizacyjnego inż. Maskego oraz w Warszawie, poczem ma być zwołany ponownie Kongres radców załogowych, na którym zapadnie decyzja co do dalszej akcji, ewentualnie zostanie zadecydowany termin strajku.

—o—

Sześćdziesiąt strzałów w parlamencie.

Jak z Meksyku donoszą, doszło tam w środę wieczorem w parlamencie, przy dyskusji nad ciężkiemi zarzutami na gubernatora stanu Jalisco, do wielkiej strzelaniny. W sali obrad padło przeszło 60 strzałów. Jeden z posłów został zabity, drugi ciężko, trzech dalszych lekko rannych.

Rząd austrjacki zrezygnował z Anschlussu.

Paryż. Sprawa Anschlussu została ostatecznie pogrzebana. Trybunał haski nie wydał wprawdzie jeszcze swego orzeczenia, ale wymowa faktów silniejsza jest od formuł prawnych i finansowych koncepcyj gospodarczo-politycznych Berlina.

W sprawie Anschlussu — podobnie jak w szeregu innych zagadnień — Francja zwycięża, strzelając złotemi kulami.

Teza rządu francuskiego, aby złoto Banku Francuskiego stało się regulatorem życia politycznego Europy, zwycięża na każdym kroku.

Austrja dąży obecnie za wszelką cenę do uzyskania wielkich kredytów zagranicznych, gdyż kredyt angielski w wysokości 4 i pół miljona funtów szterlingów, udzielony Wiedniowi dla utrzymania skrachowanego Kredit-Anstaltu, został obecnie przez Londyn wypowiedziany.

Kapitały angielskie mają być wycofane jak najszybciej, a to w związku z ogólną, gospodarczo-polityczną sytuacją W. Brytanji.

Ponieważ Austrja oczywiście nie posiada płynnych funduszów, umożliwiających szybki zwrot kredytów angielskich, zabiegają miarodajne koła wiedeńskie w Paryżu o uzyskanie niezbędnych kapitałów, a zarazem o nowe kredyty na wewnętrzne potrzeby Austrji. Francuskie sfery miarodajne uzależniają zaś gotowość udzielenia kredytów Austrji od sprawy wyrzeczenia się Anschlussu.

Jak się korespondent Wasz w ostatniej chwili dowiaduje, przedstawiciel Austrji zgłosił właśnie na Quai d'Orsay rezygnację rządu austrjackiego z unji celnej z Rzeszą niemiecką.

—o—

Reforma podatkowa.

Powrót z wakacyj sejmowych znajduje się pod znakiem pogłosek o reformie podatkowej. Wersje te są dwojakiego rodzaju.

Jedne odnoszą się do zapowiedzi wiceministra Starzyńskiego, że nowe ofiary materjalne czekają społeczeństwo. Drugie dotyczą prac komisji podatkowej, istniejącej w łonie klubu B. B.

Pisma „sanacyjne" twierdzą — w odniesieniu do mowy min. p. Starzyńskiego na zjeździe tarnowskim — że aktualną jest li tylko „kwestja nowelizacji podatku dochodowego i to w kierunku podwyższenia podatku od tantjem oraz niektórych dochodów płynących z wyższych uposażeń". W tem świetle dziwną wydaje się bojowość tonu, w jakim przemawiał p. Starzyński na zjeździe legjonistów oraz zapowiedź jego, że nowe ofiary będzie musiało ponieść całe społeczeństwo. Dziwna rozbieżność!

Trudno jednak w naszych warunkach dziwić się czemukolwiek. Wszak nie tak dawno tenże sam p. Starzyński, tak wojowniczo w Tarnowie usposobiony, konferował był z posłem Hołyńskim, prezesem wspomnianej już „sanacyjnej" komisji podatkowej i zapowiedział był możliwość pewnych ulg podatkowych.... Gdzie Rzym, gdzie Krym?

Obecnie dowiadujemy się, że prace tej komisji będą w najbliższym czasie wznowione.

Sądząc po przedstawionych powyżej rozbieżnościach w zapowiedziach: z jednej strony — nowych ciężarów, a z drugiej strony — pewnych ulg, reforma podatkowa, o ile istotnie dojdzie do skutku będzie obracać się w ramach wąskich i będzie, jak wszystkie dotychczasowe poczynania rządów pomajowych, w tej dziedzinie, czemś połowicznem, tj. winikiem nie generalnej rewizji, sięgającej podstaw systemu, a kompromisem interesów w łonie klubu B. B.

Wobec tego należy stwierdzić z całąstanowczością,że przeprowadzana obecnie, pod wpływem konieczności, redukcja budżetu państwowego spełni swój cel dopiero wówczas, gdy będzie przygotowaniem do obniżenia ciężarów podatkowych, tj. do reformy naszego systemu podatkowego. Tak długo bowiem, jak istnieć będzie dotychczasowy antygospodarczy system podatkowy — mowy nie będzie o poprawie rentowności życia wytwórczego. Redukcja budżetu, której jesteśmy świadkami, jest mechanicznem dostosowaniem budżetu do konjunkturalnego obniżenia wpływów skarbowych. Nie jest zaś twórczem pogodzeniem interesów skarbu państwa z potrzebami życia gospod.

A o to właśnie chodzi. Chodzi o zdyskontowanie nauk wypływających z kryzysu gospodarczego, który wykazał ponad wszelką wątpliwość: imperatywną konieczność reformy podatkowej.

Strajk protestacyjny robotników firmy Tor.

(y) Firma „Tor", która od września 1930r. wykonuje budowę rozrządowej stacji Tarnowskie Góry, nie wypłaciła już od przeszło 5 tygodni swym robotnikom zarobku, przed tem płaciła tylko drobne zaliczki, z tego powodu robotnicy postanowili zastrajkować i złożyli w czwartek rano dnia 27 bm. pracę. Postępowanie firmy budzi zrozumiałe niezadowolenie pomiędzy robotnikami, zwłaszcza że firma otrzymała już znaczne kwoty z strony kolei oraz że prace są już na ukończeniu i w razie nie uzyskania zapłaty przed zakończeniem tych prac powstać mogą robotnikom trudności przy późniejszem uzyskaniu zapłaty.

Zawarcie związku małżeńskiego — Urlop.

(g) Pan Starosta Józef Korol zawiera w dniu 1 września br. związek małżeński z córką p. Naczelnika Gminy Lazara z Lipin. Ślub odbędzie się tego samego dnia rano o godz. 10-tej w Wielkich Piekarach. W związku z powyższym rozpoczyna p. Starosta z dniem 30 sierpnia br. urlop który się kończy 9 września br. W czasie urlopu zastępował go będzie p. referendarz Dzik.

Zebranie Sejmiku Powiatowego.

(g) Dnia 20 sierpnia br. odbyło się zebranie Sejmiku Powiatowego na którem pomiędy innemi wybrano przewodniczącym powiatowego Sądu Procederowego w Tarnowskich Górach p. Starostę i Przewodniczącego Wydziału Powiatowego Józefa Korola. Na odnośnym posiedzeniu przedstawił p. Starosta dokładnie sytuację finansową Wydziału Powiatowego i Kas Powiatowych co Sejmik przyjął do wiadomości. Celem sanacji finansów powiatowych uchwalono zaciągnąć długoterminową pożyczkę w wysokości 350.000 złotych od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Królewskiej Hucie. Pozatem załatwiono szereg drobnych spraw administracyjnych.

—0—

(g) **Zebranie Inwalidów.** W niedzielę dnia 30 bm. o godz. 17-tej (5-ta po poł.) odbędzie się na sali w Strzelnicy zebranie wszystkich inwalidów wojennych, wdów i sierot, celem zaprotestowania przeciwko redukcji rent.

Na zebraniu przemawiać będzie referent z Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego z Katowic.

Uprasza się o liczne przybycie zainteresowanych.

(g) **Nauka szkolna** w tut. Gimnazjum Męskiem rozpocznie się w środę dnia 2 września br. poprzedzona przez nabożeństwo.

(g) **Zwiedzenie Bekonarni w Poznaniu.** W środę udała się komisja składająca się z pp. burmistrza Michatza, Dr. Krahla i budowniczego Warzechy do Poznania celem zwiedzenia tamt bekonarni.

Jak wiadomo, miasto nasze również urządzi w krótkim czasie przy tut. rzeźni bekonarnię, wobec czego zainteresowanie się z urządzeniami tejże, jest zrozumiałe. Pochwały godnem jest, iż tymrazem nie jedzie się aż do Berlina po projekta, ale do miasta polskiego. Więc jesteśmy już jeden mały krok dalej.

(g) **Ważne dla właścicieli domów.** W niniejszem wydaniu ukazała się na 3 stronie I. część Ordynacji dotyczącej pobierania wpłat za udzielenie konsensów budowlanych i dozorów nad budowlami w obrębie miasta Tarnowskie Góry. Dalszy ciąg wspomnianej ordynacji w numerze następnym.

(g) **Przeniesionie.** Nauczyciel p. Broniec Tadeusz z Radzionkowa przeniesiony został z dniem 1 września br. do Tarn. Gór.

(g) **Pod uwagę wszystkich Stowarzyszeń.** Stowarzyszeniom, Związkom itp. zaleca się w przyszłości o ile mają zamiar ich sprawozdania z zebrań i inne aktualne wiadomości umieszczać w naszem czasopiśmie Nowiny, aby odnośny materjał przekładali każdorazowo do poniedziałku względnie czwartku wieczora. Przy tej sposobności zaznacza się, iż wszelkie sprawozdania Redakcja umieszczać będzie bezpłatnie jedynie od tych Stowarzyszeń i Związków które pozostają z Druk. Polsk. w bliższych stosunkach kupieckich.

(g) **Autobus Tarn. Góry — Bytom.** Autobus p. Bunda na linji Tarnowskie Góry — Bytom po remoncie szosy ponownie kursuje regularnie.

(g) **Bony dla biednych.** Wszystkim kupcom podaje się niniejszem do wiadomości, iż bony wydane przez Tow. Wincenty á Paulo dla biednych ważne są do wymiany na towar spożywczy, odzież itd. prócz napojów alkoholowych w wszystkich bez wyjątku składach tut. miejscowości.

(g) **Poszkodowani** przez słynnego, na bruku tut. powiatu znanego p. Talerta przywitać się mogą z wymienionym dnia 1 września o godz. 10,10 rano na pok. nr. 48 w gmachu sądowym gdzie odbędzie się rozprawa sądowa za różne oszustwa c/a Talert przed wydziałem karnym.

L. dz. P. 2226.

Dot.: Przedłużenie kart cyrkulacyjnych na rok 1932.

Tarn. Góry, dnia 25. sierpnia 1931r.

Ogłoszenie.

Podaję do publicznej wiadomości, że karty cyrkulacyjne wydane przez tut. Starostwo w roku 1930 i 1931 będą przyjmować do przedłużenia na rok 1932 właściwe Urzędy Okręgowe i Zarząd Policji Miejskiej według następującego porządku.

Osoby, których nazwiska zaczynają się na literę	winne oddawać karty cyrkulacyjne w terminie:
A. B. C. D. E.	od 1 września 1931 do 15 września 1931
F. G. H. I. J.	od 16 września 1931 do 30 września 1931
K. L. M. N.	od 1 października 1931 do 15. października 1931
O. P, R. S.	od 16 października 1931 do 31 października 1931
T. U. V. W. Z.	od 1 listopada 1931 do 15 listopada 1931

Osoby, które swe karty cyrkulacyjne z jakichkolwiek powodów nie oddały do przedłużenia w terminie oznaczonym mogą je oddawać od 16. listopada 1931 do 10 grudnia 1931r.

W razie nie oddania karty cyrkulacyjnej do przedłużenia w wyżej naprowadzonych terminach karta ta traci ważność z dniem 31. grudnia 1931r.

Za przedłużenie będą Urzędy Okręgowe wzgl. Zarząd Policji Miejskiej pobierały opłatę 2 złote.

Na żądanie właściciela karty cyrkulacyjnej będą Urzędy te wydawać bezpłatne zaświadczenia z ważnością 4-ech tygodni upoważniające do przekraczania granicy.

Właściciele kart cyrkulacyjnych oznaczonych niebieskim paskiem (art. 270 Kon. Gen.) winni dołączyć do kart cyrkulacyjnych nowe wnioski uzasadniające potrzebę posiadania karty cyrkulacyjnej.

STAROSTA
(—) Korol.

Porządek nabożeństw kościelnych.
od 30 sierpnia do 6 września 1931r.

Niedziela o godz. 6,45 msza św.; o godz. 8,30 Polska suma; o godz 10 w pewnej int. od rodz. Bomba (niem.) o godz. 11.30 nabożeństwo dla dzieci.

Poniedziałek o godz. 6,15 za Pawła Langra i rodzinę Langer; (niem.) o godz. 7 za zmarłych z Bractwa Pocieszenia M. B.

Wtorek o godz. 6,15 msza św. o godz. 8 do Najśw. Serca Jezusowego w pewnej int. o godz. 9 w int. Szkoły Górniczej

Środa o godz. 6,15 msza św.; o godz. 7 za zmarłych z Matek Chrześcijańskich (niem.)

Pomoc kredytowa

dla rzemiosła i drobnego przemysłu.

(g) W związku z obecną sytuacją gospodarczą na Śląsku, delegacja Głównego Zarządu Zw. Polskich Sam. Rzemieślników i Przemysłowców odbyła konferencję z wojewodą Śląskim, oraz prezesem Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie 13 sierpnia br., którym wręczyła memorjały, oświetlające ciężkie położenie rzemiosła i drobnego przemysłu na Śląsku wskutek bezrobocia i wzmagającego się z każdym dniem kryzysu gospodarczego.

Delegacja wskazała, że w skutek bezrobocia i kryzysu gospodarczego z jednej strony, oraz braku kapitału obrotowego, ustawicznych upadłości i protestów weksli z drugiej strony została zachwiana płatniczość warsztatów rzemieślniczo-przemysłowych co w rezultacie doprowadza warsztaty te do kompletnej ruiny, a w końcu do likwidacji, gdyż wobec takiej sytuacji żaden z rzemieślników i drobnych przemysłowców nie jest w stanie płacić podatków z braku pracy i pieniędzy.

Delegacja podniosła również niewłaściwe i rygorystyczne postępowanie niektórych urzędów skarbowych, względnie komorników sądowych, którzy sprzedają materjały, narzędzia, oraz maszyny za bezcen, i to poniżej 10 proc. wartości, a ponadto pp. komornicy sądowi świadomie doprowadzają do licytacji, jak to miało miejsce w Dziedzicach, gdzie komornik sądowy nie chciał przyjąć pieniędzy od podatnika-członka tylko dlatego, że już zajęte przedmioty na licytację załadował na wóz i kazał danemu członkowi zapłacić należne podatki w Bielsku, narażając go na dalsze straty oraz na po!erwanie dobrej opinji wśród jego klijenteli.

Delegacja poruszyła również kwestję dostaw i robót dla urzędów państwowych i samorządowych, wskazując, że w ostatnim czasie zaszły wypadki, w których nie uwzględniało się przy rozdziale robót Polaków.

Poruszono również sprawę pomocy kredytowej domagając się kredytów niskoprocentowych na 3-5 lat spłat i to z tem, by pierwsza rata pożyczki była płatną dopiero po upływie jednego roku a następnie, by w obecnym czasie spłata dotychczasowych udzielonych pożyczek była odraczana od 3-5 miesięcy, o ile dany członek znajduje się w ciężkiem położeniu materjalnem i nie jest w stanie zapłacić przypadającej w danym terminie raty.

Tak wojewoda jak prezes Banku Gosp. Kraj. odnieśli się przychylnie i życzliwie do przedłożonych im postulatów, przyrzekając ze swej strony jaknajdalsze poparcie.

Ważne dla właścicieli wzgl. posiadaczy koni.

W związku z nowemi przepisami o ewidencji koni zostały zmienione również obowiązki właścicieli wzgl. posiadaczy koni, a mianowicie termin zgłaszania w Urzędzie gminnym nabycia wzgl. pozbycia konia, jak również innych zmian dotyczących konia jak: padnięcie, kradzież itp. został ustalony do 7-miu dni, przy równoczesnym okazaniu dowodu tożsamości konia. Pozatem należy tenże dowód okazywać na każde żądanie organów władz państwowych wzgl. Urzędów gminnych, przy oględzinach sanitarnych i wprowadzeniu konia na targi wzgl. jarmarki, jak również w Urzędzie celnym w razie wywozu konia zagranicę. Również w terminie 7-io dniowym należy donieść Urzędowi gminnemu w razie zaginięcia, zniszczenia wzgl. kradzieży dowodu tożsamości, a to w celu uzyskania duplikatu.

Przy sprzedaży konia należy nowonabywcy doręczyć równocześnie dowód tożs. konia, który w razie użytkowania konia poza obrębem gminy powinien znajdować się w rękach osoby użytkującej.

Dotychczasowe pouczenia znajdujące się w dowodach tożsamości koni, nie obowiązują.

Wpisy do Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych.

Śląski Urząd Wojewódzki komunikuje, że przy Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych w Katowicach otwarte będą w roku szkolnym 1931-32 następujące szkoły:

4 - letnia szkoła techników budowlanych
4 — „ „ „ drogowo budowlan.
4 — „ „ „ mechaników
4 — „ „ „ elektrotechników
3 — „ sezonowa szkoła mistrzów budowlan.
2 — „ szkoła mistrzów maszynowych
3 — „ „ „ hutniczych.

Wpisy oraz egzaminy wstępne do tych szkół trwają od 25. sierpnia do 8. września 1931 r. włącznie.

Poleca się, żeby z Tarn. Gór młodzież wzięła w zapisach liczny udział. Drukowane warunki przyjęcia oraz wszelkie wyjaśnienia otrzymać można w Dyrekcji Zakładów, Katowice, ul. Krasińskiego nr. 3 za złożeniem 50 gr.

Nauka w szkołach powszechnych rozpoczyna się z dniem 1 września roku b. poprzedzona z nabożeństwem które odbędzie się tego samego dnia o godz. 8-mej rano.

Urodziny.

(g) W niedzielę dnia 30 bm obchodzi znany w naszem mieście i poważany obywatel p. Karol Majowski swych 66-lecie urodzin. Solenizantowi jako staremu działaczowi na niwie narodowej, pracownikowi plebiscytowemu wszelkich pomyślności oraz życzeń, aby doczekał się jeszcze w tym kraju o który tak ciężko walczył, jaknajsędziwszego wieku. Ad multos anos.

Z pow. Tarn. Gór

(y) **Miasteczko.** (Festyny i zabawy) W niedzielę, dnia 6 września br. urządza miejscowe Tow. Śpiewu „Sienkiewicz" z okazji 12 rocznicy swego istnienia wielki festyn śpiewaczy z udziałem pozamiejscowych towarzystw śpiewu. Protektorat tej uroczystości raczyli przyjąć nasz przewiel. ks. prob. Wilhelm i p. burmistrz Kapołka. W skład komitetu wykonawczego wchodzą pp. Pietka, Gzell i Dziuk. Z okazji tej rocznicy zostanie odprawioną w tutejszym kościele parafjalnym o godz. 10-tej msza św. na intencję tow., podczas której to mszy śpiewać będzie chór kościelny z Tarnowskich Gór. W programie są przewidziane m. i. pochody, występy chórów, koncert i różne niespodzianki (strzelanie do tarczy — kręglowanie — losowanie it.p.) i to w ogrodzie p. Żyłki. Wieczorem począwszy od godz. 19-tej odbędzie się na sali zabawa taneczna.

W tym samym dniu obchodzi tutejszy klub Sportowy „Odra" 9 rocznicę swego istnienia. Z okazji tej klub ten urządza na tutejszem boisku festyn sportowy. M. i odbędą się zawody lekkoatletyczne i w piłkę nożną o puchar i dyplomy. Początwszy od godz. 19-tej odbędzie się zabawa taneczna na sali p. Żmiji.

(y) **Lasowice.** Po krótkiej, bo trwającej zaledwie 6 dni, chorobie zmarł tutaj nagle w 65 roku życia w czwartek dnia 27 bm. długoletni egzekutor i stróż nocny tutejszej gminy ś. p. Warzecha. Urząd egzekutora i stróża nocnego powierzono jednemu z miejscowych bezrobotnych p. Breguli.

SZARLEJ — W. PIEKARY

(g) **Wyniki strzelania Kurk. Bractwa Strzeleckiego Szarlej Piekary** w dniu 23 bm. legat na najlepszą płytkę zdobył p. Rother, legat zaś na największą ilość pierścieni pp. Kunert i Malinowski.

Nadmienić należy, iż zapowiedziany koncert na dzień 23 bm. w ogrodzie „Strzelnicy" Bractwa nie odbył się z powodu niepogody i odbędzie się na przyszłą niedzielę.

(g) **Budowa Państw. Gimn. w Wielkich Piekarach** jest całkowicie ukończona. Obecnie zbliżają się ku końcowi prace wewnętrzne. Poświęcenie tego gmachu nastąpi niebawem, nauka zaś rozpocznie się jeszcze tego roku.

(g) **Rozprawa sądowa Knop c/a Pudlik.** W czwartek odbyła się rozprawa przed Sądem Apelacyjnym

w Katowicach Knop cla Pudlik. Rozpatrywana pomiędzy innemi była również i sprawa krzywoprzysięstwa przeciwko panu Urbańczykowi, wmieszanego również w aferę sporną w sprawie Knop ca Pudlik czyli odwrotnie. Ponieważ obrońca p. adwokat Zbisławski domagał się przesłuchania jeszcze kilku świadków, Sąd przerwał rozprawę do 2 września br. Należy się spodziewać, że w dniu tym zapadnie wyrok. Rozprawa budzi wielkie zainteresowanie.

Ordynacja

dotyczy pobierania opłat za udzielenie konsensów budowlanych i dozór nad budowlami w obrębie miasta Tarnowskie Góry.

Na podstawie uchwał Magistratu z dnia 15 stycznia 1931 r. i Rady Miejskiej z dnia 11. VI. 1931 oraz artykułu 19 ustawy z dnia 14 kwietnia 1924 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem, w brzmieniu ogłoszonem rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 8 lipca 1926 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 17 poz. 30) wydaje się następującą ordynację dotycz. pobierania opłat za udzielenie policyjno-budowlanych zezwoleń, badanie statycznych obliczeń i nadzór nad budowlami w obrębie miasta Tarnowskie Góry.

§ 1.

Za zezwolenie udzielone według przepisów Policji Budowlanej i za dozorowanie nowych budowli, przebudowań i innych robót budowlanych należy uiścić do Głównej Kasy Miejskiej następujące opłaty:

1) Przy budowie nowych budynków z wyjątkiem wymienionych pod liczbą 2 i 4 za 100 m^3 pojemności zabudowanej 6 —zł
jednakowoż najmniej 40 —zł.

2) Przy budowie nowych budynków, warsztatów fabrycznych i składów nie wymagających większych obliczeń statycznych oraz budynków podrzędniejszego znaczenia np. chlewów, pralń, stodół, szop, roślinjarń, kręgielń, krużganków, piwnic podwórzowych i innych niezależnych sklepień piwnicznych, większych dołów biologicznych względnie chemicznych, oraz hal najzwyczajniejszej konstrukcji za 100 m^3 pojemności zabudowanej 3 —zł.
jednakowoż najmniej 25 —zł.

3) Przy poważnych przebudowach lub powiększeniu budowli wymienionych pod 1 i 2 pobiera się ,te same stawki jak pod liczbą 1 i 2 z tem, że przy obliczeniu bierze się pod uwagę tylko te przestrzenie, które są zajęte przez nowo dobudowane lub przerobione budynki.

Przy nadbudowach wymagających przeprowadzenia statycznego stwierdzenia wytrzymałości fundamentów budowy, oblicza się należytość od całej zabudowanej przestrzeni (stara i nowa). Cała zabudowana przestrzeń przyjmuje się również przy poważnych zmian dolnej kondygnacji, które te zmiany wymagają większych obliczeń statycznych.

4) Przy mniejszych przebudowach względnie zmianach budowlanych i przy wzniesieniu budynków drewnianych aż do powierzchni podstawowej 25 m^2 i wysokości 3 metr. 10 —zł.

5) Przy umieszczeniu marki, z szafek wystawowych, szyldów reklamowych i napisów reklamowych różnego rodzaju
poniżej 1 m^2 5 —zł.
powyżej 1 m^2 15 —zł.

6) Przy wykonaniu dołów kloacznych, ściekowych i mniejszych dołów oczyszczalnych 10 —zł.

7) Przy spajaniu lub rozbieraniu budynków do 200 m^3 pojemności 10 —zł.
za każde dalsze 100 m^3 zabudowanej przestrzeni 4 —zł.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Za cztery łaty rozwód.

Dużo się pisze o meksykańskiem mieście Reno, zwanem „rajem rozwodów", ponieważ z całej północnej i środkowej Ameryki ściągają tutaj ludzie, pragnący jaknajszybciej i bez wielkich zachodów rozwiązać swoje małżeństwo.

Daleko jednak bliżej od nas znajduje się inny „raj rozwodowy", którym jest Łotwa. Albowiem łotewskie ustawy rozwodowe są ogromnie tolerancyjne i umożliwiają osobom, zmęczonym małżeństwem szybkie i nie kosztowne zerwanie więzów małżeńskich.

W Rydze przeprowadził niedawno swój rozwód znakomity reżyser niemiecki Max Reinhardt, a przed kilku laty włoski hrabia Emanuel Costellbarco, który następnie poślubił córkę słynnego kapelmistrza Toscaniniego.

Koszty rozwodowe na Łotwie, o ile strony rezygnują z adwokata, są minimalne, wynoszą bowiem tylko cztery łaty, co równa się czterem francuskim frankom.

Każda zamieszkała na Łotwie osoba może wszcząć proces rozwodowy nawet przeciw małżonkowi, czy żonie, pozostającym poza granicami Łotwy.

Łotewska ustawa rozwodowa uwzględnia bardzo szeroko powody do rozwodu, przyczem w wypadku rozłączenia małżonków, trwającego 3 lata, każda ze stron ma prawo wnieść o rozwód bez podania powodów. Chodzi więc tylko o to, aby przemieszkać pewien okres czasu na Łotwie, a przeprowadzenie rozwodu nie przedstawia większych trudności.

(Dop. Red.) Cztery łaty to jest to samo, co u nas 7 zł. Czyżby nie wypadało wszystkim tym,którzy mają zamiar się rozwieść temi czterema „łatami" coś połatać?

ORZECZENIE SĄDU NAJWYŻSZEGO W SPRAWIE NAZWISKA ROZWÓDEK.

Sąd Najwyższy na posiedzeniu połączonych kompletów pełnych Izb Cywilnych rozstrzygnął zasadniczą sprawę, czy po wyroku, orzekającym rozwód, unieważnienie małżeństwa lub separacje od łoża i stołu — była żona wraca do nazwiska panieńskiego i czy następuje to z samego prawa, czy też musi być orzeczone przez sąd.

Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego, posiadające walor prawa obowiązującego, brzmi w istotnych punktach następująco:

1) W razie unieważnienia małżeństwa lub rozwodu „żonie wolno wrócić do nazwiska rodowego". Jest to więc prawem, a nie obowiązkiem. Powrót do nazwiska rodowego może nastąpić przez proste oświadczenie wobec władzy, prowadzącej w miejscu zamieszkania rozwódki ewidencję ruchu ludności. W razie, gdyby rozwódka była przed tem małżeństwem mężatką (rozwódką lub wdową), nie służy jej prawo do nazwiska poprzedniego męża, lecz tylko do nazwiska panieńskiego.

2) Mąż, którego żona uznana została za winną lub działającą w złej wierze przy orzekaniu rozwodu lub unieważnienia małżeństwa, ma prawo zabronić rozwiedzionej żonie używania swego nazwiska w drodze zwykłego powództwa. W wypadku zasądzenia powództwa, będzie mógł spowodować odebranie żonie dokumentów, na zasadzie których legitymuje się ona jego nazwiskiem.

3) W razie separacji od łoża i stołu, żona zawsze pozostaje przy nazwisku męża.

Orzeczenie Sądu Najwyższego wywołało duże zainteresowanie w kołach prawniczych. W praktyce znajdzie ono niewątpliwie duży oddźwięk, powodując liczne oświadczenia rozwiedzionych żon do akt stanu cywilnego, jak i procesy wytoczone rozwiedzionym żonom przez ich byłych mężów o odebranie nazwiska.

Projekt podatku od pojazdów konnych na fundusz drogowy.

W związku z zapowiedzianą nowelizacją ustawy o państwowym funduszu drogowym wystąpiły Izby przemysłowo-handlowe z szeregiem wniosków. Między innemi Izby proponują rozciągnąć podatek na pojazdy konne, które w silniejszym stopniu niż samochody niszczą szosy i stanowią gros ruchu kołowego.

Poza tem, zdaniem Izb, należy ulgi rozciągnąć także na samochody osobowe. Powstał również projekt wprowadzenia niskiej opłaty w wysokości 10—20 gr. od furmanek, przybywających na targi, co przyniosłoby poważne kwoty na rzecz budowy dróg.

Samorządy nie mogą pobierać podatku od samochodów.

Wobec spotykanych niejednokrotnie w prasie informacyj o interpretacji ustawy z dnia 3 lutego 1931 r. o państwowym funduszu drogowym (Dz. U. Nr. 16 poz. 81, w tym sensie, jakoby związki samorządowe były i nadal uprawnione do pobierania dotychczasowych podatków i opłat od właścicieli samochodów, ministerjum robót publicznych wyjaśnia co następuje:

W myśl art. 22 wspomnianej ustawy oraz § 54 rozporządzenia robót publicznych i skarbu z dnia 17 marca 1931 r., wydanego w porozumieniu z ministrami: spraw wewnętrznych, przemysłu i handlu sprawiedliwości oraz poczt i telegrafów (Dz. U. Nr. 25. poz. 150) zostało z dniem 1 kwietnia 1931 zniesione pobieranie opłat: mytniczych, kopytkowych, podatku od pojazdów mechanicznych jako przedmiotów zbytku, wreszcie specjalnych opłat drogowych: a) od wszystkich pojazdów mechanicznych, b) od pojazdów konnych, używanych do zarobkowego przewozu towarów przez przedsiębiorstwa przewozowe na określonych szlakach poza miejscem stałego zamieszkania właściciela pojazdu, zatem interpretacja cytowanych postanowień w sensie wyżej przytoczonym, polega na nieporozumieniu.

ŁAŃCUCH PRASOWY.

P. kupiec Ludwik Klimek w Tarn. Górach ul. Krakowska 9. złożył w naszej Redakcji na rzecz Komitetu Niesienia Pomocy Bezrobotnym 30.-zł. i prosi równocześnie kupca p. Florczyka z ul. Gliwickiej o kontynuowanie łańcucha.

Wycieczka Stow. Czeladników Katol.

W niedzielę, dnia 30 VIII. br. urządza St. Cz. K. ostatnią

wycieczkę familijną

do Strzybnicy bez względu na pogodę.

Zbiórka biorących udział o godz. 14-tej na Rynku obok Drukarni Polskiej. Odmarsz o godz. 14.05 pieszo. W razie niepogody jadą wszyscy pociągiem, zbiórka wtenczas na dworcu.

W Strzybnicy odbędzie się o godz. 15.30 na boisku „Unji" mecz w szczypiórniaku między Stow. Czeladników Kat. — a SMP. Strzybnica, obie drużyny w najlepszym składzie.

Zabawa familijna odbędzie się na sali p. Bunda połączona z strzelaniem o nagrody.

Na sali Koncert podwójny, wykona własna orkiestra salonowa.

Uprasza się wszytkich członków o wzięcie udziału w wycieczce.

Goście i sympatycy Stow. są mile widziani.

Urząd Skarbowy
Podatków i Opłat Skarbowych
w Tarnowskich Górach.

Licytacja przymusowa.

W dniu 3-go września 1931 r. o godzinie 12-tej odbędzie się w Tarnowskich Górach na Rynku licytacyjna sprzedaż:

1. **2 maszyny do pisania** (Underwod)
2. **2 „ do liczenia**
3. **2 biurka jasne**
4. **szafka na akta**
5. **kasa ogniotrwała**
6. **wóz żelazny do kropienia ulic**
7. **maszyna do pisania** (Smith Premier)
8. **biurko**
9. **stół**
10. **szafa**
11. **kasa registracyjna** (National)
12. **tudzież 20 m^3 desek na placu Firmy Fuchs**
13. **300 sztuk okrąglaków** } **na placu Firmy Moeller**
14. **2 powozy kryte** }

Tarnowskie Góry, dnia 25 sierpnia 1931 r.

Kierownik Urzędu:
Szymberski.

OGŁOSZENIE.

Zgłoszenia uczniów do Dokształcających Szkół Kupieckiej i Przemysłowej

przyjmować się będzie w dniach 28, 29 i 31 sierpnia br. od godz. 16-tej do 19-tej w kancelarji mieszczącej się w budynku Szkoły Powszechnej przy ul. Sobieskiego, pokój Nr. 20.

Przy zgłoszeniu uczniowie przedkładają ostatnie świadectwo szkolne i umowę z mistrzem.

Rozpoczęcie nauki dla wszystkich klas nastąpi dnia 1 września a to dla Szkoły Kupieckiej o godzinie 14-tej a dla Szkoły Przemysłowej o godzinie 17-tej.

Tarnowskie Góry, dnia 26 sierpnia 1931 r.

MAGISTRAT.
(—) Michatz, burmistrz.

Chcesz się usamodzielnić, kupić lub wybudować sobie własny dom —
oszczędzaj zawczasu i składaj pieniądze

w Banku Ludowym

Spółdz. z odpow. nieogr.
Tarnowskie Góry, Rynek nr. 15
gdzie otrzymasz wysokie odsetki i punktualny zwrot oszczędności. — Gdy własne fundusze nie starczą uzyskasz pomoc w Banku w formie korzystnej pożyczki. Oszczędności gwarantowane są majątkiem członków, który wynosi miljony złotych.

Na początek roku szkolnego
polecam mój bogato zaopatrzony magazyn w

materjały wełniane,

jak i aksamity do prania, gładkie i w deseniach, jak również płótna na fartuszki po najniższych cenach.
Proszę zobaczyć moje okno wystawowe.

W. BOLIK, Tarn. Góry
ul. Krakowska 19.

Hermann Mitschkowski Dom towarowy

TARNOWSKIE GÓRY
sprzedaje nadal po znacznie zniżonych cenach:
Resztki wszelkich towarów letnich, Artykuły męskie, pończochy, materjały sukienne, towary łokciowe, firany, obrusy. Najlepsza wełna do robót ręcznych.

Drogerja „pod Bocianem"

WŁADYSŁAW SZULGIT
Tarnowskie Góry, ul. Krakowska 17
Telefon 72.
POLECA PO CENACH NISKICH:
Pokosty — farby — lakiery — pendzle!
Skuteczne środki trujące na myszy i szczury
Mortëina tępi skutecznie szwaby, rusy i wszelkie robactwo. — „Mola" niszczy mole i wszelkie owady pod gwarancją. — „Wywabi" czyści wszelkie plamy.

NA RATY!
Stale na składzie
wszelkiego rodzaju materjały do budowy Kanalizacji i Instalacji.
Narzędzia rzemieślnicze
MASZYNY DLA PRZEMYSŁU i ROLNICTWA.
SPRZĘTY KUCHENNE,
DŹWIGARY, ŻELAZA i BLACHY.
Wielki wybór. Ceny przystępne.

Tarnogórski Handel Żelaza
dawniej **A. BAUM**
Tarnowskie Góry, Zamkowa 4, Telefon 16 i 18.

Restauracja i Kawiarnia „Polonja"

TARNOWSKIE GÓRY, ul. Krakowska nr. 10
poleca dobrze pielęgn. piwa tyskie, wina, wódki i likiery.
Ciepłe i zimne potrawy o każdej porze.
ŚNIADANIA, OBIADY i KOLACJE.
Dziennie koncert orkiestry 3 p. uł.
od godz. 19,30 do 1,30.
Przyjmuje zamówienia na bankiety, wieczorki itp.
CENY ZNIŻONE. *W. Szczupakowski.*

Futra! Futra!

Zawiadamiam Szanowną Publiczność z Tarnowskich Gór i okolicy, że wykonuję

wszelkie roboty kuśnierskie

wzorowo i starannie w mojej pracowni.
W bieżącym miesiącu wykonuję wszelkie reperacje i przeróbki po cenach o 40 proc. zniżonych. Przyjmuję również wszelkie skórki do wygarbowania.
O łaskawe poparcie prosi

S. Blum,
Tarnowskie Góry, Krakowska 25,
Wejście z ulicy Staropocztowej. —

Mój dom jest moją twierdzą!

Mówi przysłowie angielskie:
gdzie jesteś lepiej zabezpieczony na starość, jak nie we własnym domu?
Do osiągnięcia tego celu dopomożemy Ci przez udzielenie długoterminowej
pożyczki amortyzacyjnej po 4%.
Żądajcie naszych bezpłat. prospektów.

ŚLĄSKI ZWIĄZEK KREDYTOWY
TARNOWSKIE-GÓRY, RYNEK 10.

Ogłoszenia przynoszą wielką korzyść!

Lazarus Moeller

Tow. z ogr. odp.
TARNOWSKIE GÓRY-FILJA SZARLEJ
tartak parowy i heblarnia

STAŁY SKŁAD
belek, krokwi, bocznych desek nielamowanych, szalówek, desek do wykładania, materjałów budowlanych, okrąglaków i półokrąglaków, materjałów stolarskich w wszelkich rozmiarach, listw przyściennych oraz drzewa liściastego każdego rodzaju

Rok Założ. 1850. Rok Założ. 1850.

Telefon Tarn.-Góry 25 i 36 Telefon Szarlej 122.

[redacted]

Ciepły ładny
pokój
z łazienką
ewtl. dla 2 Panów tanio do wynajęcia.
Zgłoszenia do Redakcji.

Praktykantkę biurową
oraz
ucznia kupieckiego
z ukończoną szkołą handlową przyjmie
Fa. A Schaefer,
Tarnowskie Góry,
ul. Krakowska.

Najtańszem i najdogodniejszem źródłem zakupu

SOLIDNYCH MEBLI

jest **Firma Bracia JOJKO**
w TARNOWSKICH GÓRACH, NOWY RYNEK NR. 7.

Składajcie swoje oszczędności

w Oddziale Miejskim

Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu
w Tarnowskich Górach przy ul. Krakowskiej 12 (parter)

Kasa płaci najwyższe odsetki.
Za wkłady Oszczędnościowe gwarantuje powiat tarnogórski całym swoim majątkiem nieruchomym i wpływami podatkowemi.

Oddział miejski załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości.
Otwiera rachunki bieżące (Konto korrent).
Inkaso weksli. — Zakup i sprzedaż walut zagranicznych i monet złotych.

Redaktor naczelny: Gruszka Winfryd, Tarn. Góry. Redaktor odpow. Kaczmarek Franciszek, Tarn. Góry. Druk: DRUKARNIA POLSKA, TARN. GÓRY.